

ZIEMIĄ RADOMSKA

Wychodzi codziennie oprócz dni poświęconych.

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: RADOM, ŻEROMSKIEGO 25, tel. 222

Prenumerata miesięczna z odnośnikiem do domu 3 zł. Numer pojedynczy 10 gr.

Redakcja czynna od 9 rano 12 w nocy. Administracja od 8 rano do 7 wieczór. Redaktor przyjmuje osobiście od 10 — 12 przedpoł. — — — — i od 4—6 po południu. — — — —

magistracie pod sterem nowego kierownika wre praca

Kierownik samorządu miejskiego p. Pietrusiewicz dokonywał ciągłego przejmowania wydziałów i przedsiębiorstw miejskich. Dotychczas p. Pietrusiewicz w obecności przedstawicieli województwa p. Serednickiego przejął wydziały: skarbowy, zdrowia i opieki społecznej, oraz gazownię miejską.

P. Pietrusiewicz obejmując zarząd samorządu miejskiego ogłosił, że zostały niewypłacone pensje pracowników miejskich z listopada ubiegłego oraz nieuregulowane należności robotników zatrudnionych przy robotach miejskich. Należności te wynoszą za ostatnie dwa tygodnie przeszło 60 tysięcy złotych.

Przejmowanie dalszych wydziałów trwa i zakończone będzie w ciągu najbliższych pięciu dni.

Mianowanie zastępcy kierownika samorządu miejskiego

W dniu wczorajszym zastępcą kierownika samorządu miejskiego mianowany został p. Roman Jazębski dotychczasowy prezes Związku Międzykomunalnego do utrzymywania szpitali publicznych, który jest dobrze znany również ze swych prac społecznych.

Rozbicie „Centrolewu” w Radomsku

RADOMSKO. Na okręgowym zjeździe delegatów stronnictwa „Wyzwolenie” w Radomsku postanowiono wyłamać się z pod dyktando władz naczelnych i do wyborów samodzielnie. Na czele samodzielnej listy „bezrobocia” w okręgu radomskim stanął p. Czarnecki.

Wielka część dotychczasowych zwolenników „Wyzwolenia”, zniechęcona ustawicznymi targami i tarciami, ma pójść do wyborów wspólnie z B.B.W.R.

Chadecy odzegnują się od swego „dolarowo-duchowego” wodza Korfantego

WARSZAWA. W ostatnich dniach obradował zarząd główny Chadecji pod przewodnictwem b. pos. Bitnera.

Uchwalono przywrócić jednolitość organizacji między polskim stronnictwem Chadecji, a śląską Chadecją. Dotychczas te dwa oddziały działały oddzielnie ze względu na osobę Korfantego, którego działalności władze centralne partii nie aprobowaly. Wobec tego Chadecja przystępuje do wyborów pod nazwą „Katolicki Blok Ludowy”.

PRZED ZGŁOSZENIEM PAŃSTWOWYCH LIST WYBORCZYCH

W najbliższym 37 list, jak to było w roku 1928 — obecnie najwyżej 15 — 17 list

W wtorek przyszłego tygodnia mija termin składania list państwowych wyborczych do głównej komisji wyborczej. Podczas wyborów do sejmu poprzedniego już na 10 dni przed terminem składania list państwowych, wiadomo było, jakich partii wysuwają kandydatury.

Obecnie sztaby partyjne zachowują w tej sprawie milczenie. Przygotowują się do kampanii wyborczej.

Wyłomaczyćby to można, że w Radomsku, który liczył na pójście groźne do wyborów, doznał rozczarowania wskutek odstąpienia Chadecji, w niektórych okręgach Piasta, a w niektórych

okręgach nawet Stronnictwa Chłopskiego.

W każdym razie w porównaniu z wyborami ubiegłymi, kiedy zgłoszono 37 list, **wybory obecne można nazwać klęską partyjnictwa.**

Przypuszczają ogólnie, że wystawionych będzie najwyżej 15 — 17 list, a więc lista Bloku Bezpartyjnego, t. zw. Centrolewu, Chadecji, Endecji, żydów, 2 lub 3 grup ukraińców, połączonych z białorusinami. Bardzo możliwe, że powstaną jeszcze kilka drobnych lokalnych list.

Jeśli chodzi o nazwiska — to zgodnie z pogłoskami **powtarzają się wciąż nazwiska dawnych przywódców stronnictw.**

GROŹNY WYBUCH BOMBY w gmachu Kooperatyw we Lwowie

W promieniu 100 metrów wszystkie szyby wybite

Lwów znów wstrząśnięty został potężnym wybuchem.

W domu przy ul. Zimorowicza 20 należącym do Kilku Kooperatyw ukraińskich wybuchła olbrzymią siłą bomba.

Wybuch był tak olbrzymi, że w całym parterze wyrzucone zostały okiennice, a wszystkie znajdujące się w domu sprzęty wyleciały aż na przeciwległą ulicę.

W promieniu 100 metrów wybite zostały wszystkie szyby m. in. uszkodzony został lokal restauracji Jakóba Cukiermana mieszczącej się naprzeciw domu, w którym wybuchła bomba.

W mieszkaniu dozorców domu siła wybuchu wyrzu-

ciła Kanapę, na której spało dwoje dzieci z jednego pokoju do drugiego. Dzieci cudem tylko ocalały. Żona dozorców uległa wstrząsowi nerwowemu.

Na miejsce przybyła straż pożarna, pogotowie. Przybyli też przedstawiciele władz bezpieczeństwa.

Według przypuszczeń była to bomba, ukryta przez U. O. W. Według innej wersji bomba miała służyć do wysadzenia w powietrze redakcji lwowskiego endecckiego „Kurjera Por.” i „Słowa Polskiego”, które to pisma znajdują się w pobliżu.

Wiadomość o nowym wybuchu wywołała w mieście zrozumiałe poruszenie.

Minister Składkowski o akcji represyjnej w Małopolsce Wschodniej

Rozmowa ntn. Składkowskiego z metropolitą Szeptyckim

Do Warszawy przybył metropolita Szeptycki, który wszczął starania o audjencję u najwyższych czynników rządowych.

Metropolita Szeptycki był przyjęty przez ministra Spraw Wewn., gen. Składkowskiego.

Na skargi metropolity gen. Składkowski oświadczył, że nie nadeszła

jeszcze chwila zakończenia akcji represyjnej i że **porządek w Małopolsce Wschodniej będzie przez władze przywrócony w sposób jak najbardziej stanowczy i sprawiedliwy**, i że w przeprowadzanej akcji zakrojonej na szeroką skalę nie należy się wdawać w drobne szczegóły, które pozornie wydać się mogą nadużyciami.

B. poseł Ledwoch

skazany na rok twierdzy
(Telefonem od własnego korespondenta).

KIĘLCE. Przed sądem okręgowym w Kielcach stanął wczoraj b. poseł Jan Ledwoch, ze Stronnictwa Chłopskiego.

Sprawa, którą mu wytoczono, sięga czasów dawniejszych jeszcze z przed wypadków majowych. Mianowicie dnia 22 lutego 1926 r. we Wioszczowie na wiecu, zwołanym przez siebie, Ledwoch, według aktu oskarżenia, wygłosił namiętne przemówienie, w którym podburzał do obalenia istniejącego w Polsce ustroju społecznego.

Oskarżony oświadczył, że w inkriminowanym przemówieniu krytykował jedynie rządy przedmajowe (sic!), wykozał korupcję ówczesną, a w żadnym razie nie podburzał do obalenia istniejącego ustroju.

Sąd, po przeprowadzeniu przewodu, **skazał Ledwocha na 1 rok twierdzy**, jednakże na mocy amnestii darowano mu karę w całości.

Prokurator oraz obrońca Ledwocha, adwokat Śmiarowski z Warszawy, zgłosili apelację.

Manifestacja antyreligijna

Komunistów w synagodze
lwowskiej

We Lwowie onegdaj popołudniu z okazji sądowego dnia komuniści urządzili antyreligijną demonstrację, przed synagogą przy ulicy Słonecznej.

Część demonstrantów wtargnęła do wnętrza synagogi, wnosząc antyreligijne okrzyki.

Wezwana policja rozproszyła demonstrantów, 5-ciu komunistów aresztowano. W synagodze wybuchł zrozumiały popłoch.

Ford przepowiada rewolucję

(NOWY JORK. (PAT). Ukazała się nowa książka Henryka Forda, w której przepowiada on rewolucję przemysłową Stanów Zjednoczonych. Po tej rewolucji masy robotników staną się klasą posiadającą, pochłaniającą nad produkcję przemysłową i likwidującą bezrobocie. Ford przepowiada, iż minimalny zarobek dzienny robotnika wynosić będzie 27 dolarów.

Walka o porządek prawny w Polsce

Powszechnie znane są dzieje tworzenia naszej konstytucji przez pierwszy sejm ustawodawczy. W tym momencie, kiedy powstawaliśmy niemal z niczego, gdy jedynym dorobkiem, wyniesionym z wojny światowej i zawieruchy bolszewickiej, były rozsiane po całej Polsce mogiły żołnierskie i zniszczone przez obcych warsztaty pracy, wówczas gdy należało wszystkie siły zespolić w energicznym rządzie, sejmowi pozostawiając jedynie tworzenie "mądrych i sprawiedliwych praw, wkroczyliśmy na błędną drogę. Konstytucję marcową tworzoną pod kątem wręcz nienawiści do "Naczelnika Państwa Józefa Piłsudskiego. Rozmyślnie ograniczono swobodę działania władzy wykonawczej, uzależniając ją od międzypartyjnych konszachtów. Wówczas kiedy wszystko w Polsce należało sprawnie budować, kiedy należało działać szybko, wówczas głos władzy zaganił sejm, obradujący chaotycznie i "przewlekłe, jako kilkuset osobowe ciało, skłócone wewnętrznie partyjnymi targami. Rządy z konieczności spadały do roli mamek — wykonawcy woli sejmu, nie kwapiąc się z inicjatywą w obawie przed narażeniem się wpływowi liderom partyjnym i ich ugrupowaniom politycznym.

W maju 1926 r. rozpoczęła się walka w Polsce o ukrócenie t. zw. sejmowładztwa. Akcja ta została podjęta przez obóz ugrupowany wokół Marszałka Piłsudskiego, ale nie ukończona po dziś dzień. W walce o sprowadzenie roli sejmu do właściwych ram obóz ten ma za sobą już kapitalne zwycięże. Pod naporem wypadków majowych sejm został zmuszony do przyniesienia p. Prezydentowi Rzplitej, prawa rozwiązywania izb parlamentarnych, oraz odrzucanie ich obrad, przyniesiono również p. Prezydentowi prawo wydawania dekretów z mocą ustawy w czasie, gdy sejm i senat są rozwiązane, oraz zakreślenie obywateli izbom parlamentarnym obowiązujące je przy uchwalaniu budżetu terminy.

W przyszłości walka potoczy się musi w dwóch kierunkach. Z jednej strony o dalsze uzależnienie się władzy wykonawczej od wszechwładnych na terenie sejmu partyj politycznych, z drugiej zaś obóz Marszałka Piłsudskiego musi wywalczyć prawne, moralne i polityczne uznanie zasady, że w państwie nie może być tolerowany przywilej nieodpowiedzialności wobec prawa dla panów posłów. Sejm uchwała ustawy, rząd wykonuje władzę, a wszyscy obywatele są równi wobec obowiązującego prawa. Oto zasadnicze wytyczne!

Prasa opozycyjna pod demagogiczną pokrywką rzekomej obrony praworządności stara się przemycić przywileje poselskie, zapewnienie bezkarności i prawo szkolenia każdego rządu, któryby nie okazał im się powolnym. Pisma te podnoszą gwałt nawet wówczas, kiedy rząd staje w obronie najistotniejszych interesów i powagi Rzplitej.

Panowie posłowie, na podstawie t. zw. immunitetu poselskiego mogli w

obrzydlawy sposób napadać na Głowę Państwa, mogli swobodnie agitować przeciwko własnemu państwu, wolno im było nawet pod ochroną przywileju nietykalności kryminalnej natury. Jeśli nawet chodzi o posłów z t. zw. mniejszości narodowych, to państwo w ich osobach z własnej szkatuły utrzymywało agitatorów, którzy podburzali całe polacie kraju do jawnych wystąpień przeciwko władzom Rzplitej, zapowiadając oderwanie od Polski jej poszczególnych dzielnic. A prawo wobec nich było bezsilne.

Według teorii i przekonania panów posłów wszystko jest w porządku, gdy przeciętny śmiertelnik, zwykły chłop czy robotnik, idzie do więzienia za obrazę posterunkowego policji państw., wykonującego włożone na niego usta-

wa obowiązki, ale jeśli tę samą miarę władze państwowe i sądy Rzplitej stosują do posłów, chociażby nawet już utracili oni mandaty poselskie, to wówczas rzucą się na rząd gromy potępienia. Bo według pomyslenia "panów posłów w Polsce ma obowiązywać tego rodzaju porządek prawny, że zwykłego obywatela prawo słusznie karze za znieważenie funkcjonariusza państwowego, chociażby najniższego stopniem i stanowiskiem, ale za to kalumnje i oszczerstwa rzucane przez posłów na najwyższych przedstawicieli władzy mają uchodzić bezkarnie.

Podjętą walkę o porządek prawny w państwie obóz Marszałka Piłsudskiego musi poprowadzić do zwycięskiego końca,

S-ki

W dzisiejszą rocznicę śmierci J. DEKERTA

Dzisiaj upływa 140 lat od chwili, kiedy na zawsze zamknęły się oczy Jana Dekerta wielkiego ongiś prezydenta starej Warszawy i "pierwszego stanu miejskiego obrońcy i "przewodnika", jak głosi napis na jego pięknym nagrobku ufnudowanym w katedrze św. Jana w Warszawie przez wdzięcznych rodaków.

Postać Jana Dekerta, wielkiego mieszczanina i patrioty, obok postaci Staszica, Kollataja, Kilńskiego i Sierakowskiego, stała się symbolem wielkich tradycji mieszczaństwa polskiego, oraz jego walki o utrwalenie wielkości, potęgi i dobrobytu Polski, przez wzmocnienie jego ustroju państwowego.

Zasługą pracowitego i idealnego życia Jana Dekerta było uświadomienie zarówno warstw mieszczańskich, reprezentujących wówczas całe życie gospodarcze kraju, a odsuniętych od wpływu na losy Państwa, jak i społeczeństwa szlacheckiego, że mieszczaństwo stanowi w życiu Państwa potężny czynnik tworzący bez którego nie może być odbudowy i odrodzenia Polski.

Jan Dekert nie doczekał się wprawdzie owoców działalności, którą wypełniła całe jego pracowite życie, powolany ogromem zgryzot w obliczu niebezpieczeństwa zagrażającego jego wielkiej idei i losom całej Polski.

Ale ciężka służba ideowa Dekerta, chociaż już po jego zgonie, wydała wielkie plony w uchwałach Konstytucji 3-go Maja 1791 r. Konstytucja ta bowiem w znacznej mierze zrealizowała postulaty mieszczaństwa, ogłoszone przez Dekerta, kładąc równocześnie mocne fundamenty pod odrodzenie i odbudowę zagrożonej niepodległości, potęgi i dobrobytu Polski. Niestety — wielkie dzieło sejmu czteroletniego — Konstytucja 3 Maja była już równie spóźniona dla Polski, jak i dla Jana Dekerta, który jej nie doczekał. Zbyt wielkie już było niebezpieczeństwo zewnętrzne i zbyt głęboko wrosła anarchia i chaos wewnętrzny. Polska upadła pod ciosami trzech zaborców, nie zdążywszy umocnić w życiu zasad Konstytucji Majowej. To jednak nie umniejsza ani wielkości Konstytucji 3 Maja, ani zasług jej twórców i bojowników. Rozumiał to naród Polski w ciągu całej swojej niewoli, a i dziś jeszcze społeczeństwo nasze ota-

cza ciężą najgłębszą to wielkie dzieło przeszłości.

Dzisiejsza rocznica śmierci Jana Dekerta nabiera szczególnego znaczenia nie tylko dla polskiego mieszczaństwa, ale i dla całego społeczeństwa. Bo w obecne czasy obecne tak żywo, tak do kładnie przypominają ostatni okres życia politycznego dawnej Rzplitej, że każdy rozsądny i uczciwy obywatel musi szukać w nim oparcia i zrozumienia dla wyrobienia własnego stosunku do zagadnień chwili bieżącej. Zbliżające się wybory do izb ustawodawczych, których zadaniem, jak to głosi orędzie Pana Prezydenta Rzplitej, ma być przedewszystkiem naprawa naszego ustroju państwowego, bardziej jeszcze upodobniły nasze czasy do okresu sejmu czteroletniego, którego zadaniem również była zmiana ustroju i który wywodził się z tego zadania wśród ciężkich walk i zmagania nad stworzeniem wiekopomnej Konstytucji 3 Maja.

U schyłku dawnej Rzplitej naprawa ustroju stała się już kwestią życia lub śmierci. Niepodległość naszej zagroziły trzy potężne mocarstwa, które jeszcze przed rozbiorem radziły się w Polsce jak u siebie w domu. A Polska upadała coraz bardziej, jako państwo, równocześnie osłabiając dobrobyt obywatelski i osłabiając swą niezależność gospodarczą.

Państwo ginęło w chaosie anarchii i sejmowem warcholstwie, resztki sił państwowych wysysały partie sejmowe, kraj popadał w nędzę, tuczyły się rzesze partyjnych przywódców, moskiewskie i pruskie złoto świeciło orgę przepukstwą. Obalamy masę szlachecką z dumą twierdziły, że "Polska nie-rządem stoi", a równocześnie Europa przestała się liczyć z tą Polską lekceważąc państwo, w którym rząd był bezsilny i sponiewierany, pozbawiony armii budżetu i posłuchu.

Kiedy padły pierwsze gromy w niepodległość Polski, kiedy zaborcy poczęli bezkarnie odrywać wielkie polacie ziem polskiej, a sejmowi grabieżcy te za twierdzały, beznamiętnie wobec wroga, ale drżące o swoje przywileje w reszcie terytorium które Polsce pozostało, okne-ło się sumienie narodu, jego instynkt samozachowawczy i zdrowy rozum polityczny.

Całe społeczeństwo szlacheckie podzieliło się na dwa obozy: obóz zachowawców, zdemoralizowanych, otumanionych i zanurzonych w złączy Państwa nie chcieli nic utracić ze "żrenicy wolności" oraz obóz patriotyczny, który w całkowitej i zasadniczej zmianie ustroju widział jedyny ratunek dla Polski, chylący się do upadku.

Walka tych dwu obozów trwała długo i była niezwykle zaciętą.

Wewnątrz państwa zwyciężył obóz patriotyczny, oparty o warstwy polskie mieszczaństwa. Przypieczetowaniem tego zwycięstwa było uchwalenie przez sejm czteroletni Konstytucji 3 Maja,

która zasadniczo zmieniła ustroju państwa, kładąc kres ogólnemu szlacheckiemu warcholstwu i wreszcie samowoli sejmowładztwa.

Dziś te same hasła, które stały się aktualne, ponownie są hasłami lub śmierci naszej państwa naszego dobrobytu i kultury.

Znów doświadczamy na sobie borchy zakusów potężnych z od wschodu i od zachodu nasupnic, znów cięży nad nami ciężkie silenie gospodarce jako echo światowego kryzysu i zniszczenia, w okresie niewoli i światowej, ale i własnych nasypów i grzechów z czasów rządów tyjnych.

Znów społeczeństwo rozdarte walką dwu obozów, z których za wszelką cenę zachować pragnie sięjszy ustroj państwowy, gwarant samowoli i warcholstwo partyjnawajac swe istotne cele pod płaszczyk ochrony rzekomo zagrożonej i demokracji" — drugi zaś dąży do prawu ustroju w imię wykorzystania życia politycznego wpływow państwa w imię obrony naszej niezawisłości i gospodarczej, w imię i rozwoju zrujnowanego dobrobytu kultury, wewnętrznego ład u państwa.

Znów, jak przed półtora wiekiem, obóz zachowawców, mieniący obłudnie obrońcami "wolności, "kraj i praworządności", nie w środkach walki, rozbił ją jednoro-odu, sączy w jego duszę jad klam obłudy, demagogii, oszczerstw i a nawet — wzorem Targowicy — szuka pomocy i poparcia wśród wrogów (krakowska rezolucja Czerwca, deklaracja posła Ciołkowskiego w Berlinie, odezwy socjalnej międzynarodówki, inspirowane P. P. S. C. K. W., manifestacje polskie w Wiedniu i Berlinie i t. d.) a wszystko to, byle utrzymać w ustroju, który daje jedną możność partyjnictwu powrotu do rządów w stwie i rozpoczęcia śmiertelnej sejmowładztwa z przed roku 1926.

Ileż w tem podobieństwa. Ileż logii do czasów przedrozbiorowych mieszczaństwo polskie, a z niem całym obalamu społeczeństwo polskie dopuścił tym razem, żeby ratunek szedł za późno, żeby nowoczesna gowica po raz wtóry pogrzebała najświetlejszych, najlepszych, najbojowni- ofiarnych synów Ojczyzny.

W 140-tą rocznicę śmierci Dekerta mieszczaństwo polskie dojrzeje do tecznej konsolidacji i pomimo swych wnych walk i wysiłków, ożywionej świętą tradycją i dzisiejszym ciem dziejowym obowiązku, jak maż stanie do wyborów, by potęgę i liczebność swoich głosów w rękę Wodza Narodu, nowocześnie Kościuszkę, Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego, który wbrew beznamiętności partyjnictwa kuje wielką potęgę i dobrobyt Polski Mocarstwem.

Niech praca i czyny Jana Dekerta Stanisława Staszica i Jana Kilńskiego pójdą na marne i choć po latach znajdą zrozumienie w nar-

Przed dziesięć lat

4-go października

Front północny. 3-a armia polska pod dowództwem gen. J. B. Litwina po całonocnym natarciu, wspieranym silnym artylerji, zdolali sforsować rzekę reczankę.

2-a armia: 3-a dywizja legjonu osiągnęła bez kontaktu z nieprzyjacielem Wiszniew, na wschód od linii kolejowej Lida — Mołodeczno; 4-a armia bez zmian.

Front południowy. Oddziały ukraińskie zajmują Latyczów, rażnia — Iwankowce — Nowa Użhoroda.

Korpus jazdy opuszcza na wschód Zwiakła.

Czytacie „Ziemię Radomską"

NOWINY DNIA

OGÓLNE

Zarządzenie w sprawie pieczęci urzędowych

Minister spraw wewnętrznych wydał okólnik w sprawie pieczęci urzędowych władz państwowych, urzędów, oraz zakładów i instytucji samorządowych. Instytucje, które nie posiadają obecnie pieczęci urzędowych wskutek zniszczenia dotychczas używanych, względnie wobec tego, że obecnie zostały powołane do życia, winny posiadać nowe pieczęcie według wzoru i norm, przewidzianych rozporządzeniem Prezydenta Rzplitej o godłach i barwach państwowych, oraz o znakach, chorągwiach i pieczęciach.

Zamówienia na pieczęcie urzędy obowiązane są kierować do mienicy państwowej za pośrednictwem wojewódów, nie zaś bezpośrednio; przedkładać zamówień, jak dotychczas, ministrowi spraw wewnętrznych jest zbędne.

Dostarczanie kwater osobom wojskowym przez miasta

Związek Miast Polskich przedłożył ministrowi spraw wewnętrznych memoriał w sprawie dostarczania wojskowym kwater przez magistraty miast. Związek wysuwa w memoriale zasadniczy postulat zwolnienia miast od tego obowiązku.

Później w memoriale zwrócona jest uwaga na okoliczność, że sprawa powyższa nie jest ustawowo należycie ujęta, co naraża magistraty miast na poważne straty finansowe.

25.000 zł. na odbiorniki radjowe dla wsi

Rada nadzorcza Państwowego Banku Rolnego przynależa z funduszu na popieranie kultury wsi i spółdzielczości 25.000 złotych na akcję przysposobienia rolniczego młodzieży wiejskiej. Sumę tę w porozumieniu z ministerstwem rolnictwa Państwowego Bank Rolny przeznacza na zakup radjoodbiorników, jako nagród dla kół, względnie stowarzyszeń młodzieży, których zespoły wyróżniły się w całokształcie akcji przysposobienia rolniczego, głównie w przeprowadzanych konkursach rolniczych.

Z RADOMIA Od Wydawnictwa

Jutrzejczy numer łącznie z dodatkiem ilustrowanym zawierać będzie 10 stron, w tem znaczna część poświęcona specjalnie „Dniu Spółdzielczości". Numer ten wydajemy w znacznie powiększonym nakładzie. Ogłoszenia do numeru tego przyjmuje Administracja „Ziemi Radomskiej" jeszcze dzisiaj do godz. 12-iej w południe.

Osobiste

Dziś, o godz. 7-iej wiecz. w kaplicy przy ul. Świeżej odbędzie się ślub p. Zofji Orłowskiej z p. inż. Franciszkiem Kozłowskim.

Zebranie zrzeszeń kobiecych

Odbyło się zebranie organizacji kobiecych, w którym brały udział: związek pracy obywatelskiej kobiet, narodowa org. kobiet, koło polek, związek służby domowej, harcerki, „Młoda Polka", socjalna marjańska, rodzina wojskowa, rodzina policyjna, przysposobienie kobiet do obrony kraju, stowarzyszenie św. Wincentego a Paulo i Związek Strzelecki.

W wyniku obrad postanowiono pod hasłem wspólnej pracy wszystkich organizacji kobiecych pracować na rzecz państwa.

Zebranie P.P.S. d. frakcji rewolucyjnej

Dziś o godzinie 6 wiecz. odbędzie się w lokalu PPS. d. Fr. R. (1-go Maja Nr. 12) zebranie centralnego Związku zaw. kolejarzy i central. Związku zaw. garbarzy.

Jutro o godz. 10-iej rano odbędzie się zebranie miejscowego komitetu, zaś o godz. 12-iej w poł. konferencja okręgowa dla delegatów fabrycznych z udziałem p. Celejewskiego z Warszawy.

Czarna kawa na P. B. K.

Jutro w salonach cukierni p. Przybytniewskiego odbędzie się czarna kawa na dochód Polskiego Białego Krzyża.

Komitet ma niepionną nadzieję, że cel przysięgający działalności tej pozytywnej instytucji, zgromadzi wszystkich, uznających ważność oświaty dla żołnierza. Początek o godzinie 5 po poł.

Wieczór towarzyski

Kolejowy komitet fundacji organów dla kościoła garnizonowego w Radomiu urządza dziś w odnowionych salach dyrekcji kolejowej wieczór towarzyski z produkcjami artystycznymi pod protektorem pana dyr. kol. państw. inż. Stanisława Łaguny. Początek punktualnie o godzinie 21 m. 15.

Przytułek dla umysłowo chorych

Obecny kierownik gospodarki miejskiej p. W. Pietrusiewicz zwrócił uwagę na konieczność otwarcia przytułku dla umysłowo chorych w Radomiu.

Przytułek ten zostanie w najbliższych dniach otwarty.

Nabywajcie flagi państwowe

Zbliża się w Radomiu wielki obchód 10-iej rocznicy zakończenia zwycięskiej wojny z bolszewikami. Miasto dnia tego będzie udekorowane. Jak już podczas poprzednich obchodów stwierdzono na wielu domach, szczególnie na końcach miasta, wiszą flagi bądź zupełnie zniszczone, lub też zupełnie wyblakłe tak, że trudno jest rozpoznać barwę.

Rzeczy te należałoby najszybciej wymienić, a koszt tego jest minimalny. Ułatwi to doskonale Związek pracy obywatelskiej kobiet, który dostarcza po cenach konkurencyjnych flagi dla urzędów i domów prywatnych.

Zgłoszenia przyjmuje księgarnia p. Lisickiej, Żeromskiego 40.

Pijaństwo

Sporządzono w Radomiu doniesienia z pijaństwa i awantury na Adama Baranowskiego, Henryka Sarecińskiego i Wiktora Raczynskiego.

Dyżury aptek

Z soboty na niedzielę dyżurna apteka Do- rocińskiego — Żeromskiego 57.

Repertuar kin

„Odeon" 1) W ogniu i potokach krwi, 2) Ulubienica żalogi. „Oros" Karuzela życia na scenie rewji. „Świt" Upadły anioł.

Zw. Pracy Obywatelskiej Kobiet w Radomiu

przyjmuje zamówienia

na FLAGI PAŃSTWOWE NOWEGO TYPU

(rozporządzenie z d. 13.XII 1927 — Dziennik Ustaw Nr. 115 z d. 27 XII 1927) Materiał gwarantowany. na deszczu nie przepuszcza. Kolor ściśle przepisowy.

Flagi mniejsze 80 cm. x 128 cm. — zł. 8

„większe 150 cm. x 254 cm. — zł. 18

Mniejsze odpowiednie dla domów parterowych czy jednopiętrowych. Duże wywieszane na urzędach i wielkich domach.

Próbka materiału jest do obejrzenia w księgarni W. LISICKI, ul. Żeromskiego 40.

5-1

Oszczędność to dobrobyt i szczęście rodziny to podstawa potęgi Narodu i Państwa.

KOMUNALNA

KASA OSZCZĘDNOŚCI

POWIATU RADOMSKIEGO w RADOMIU,

ul. Marjacka Nr. 5.

INSTYTUCJA O PUPILARNEJ PEWNOŚCI

PRZYJMUJE:

Wkłady oszczędnościowe, płaćąc w zależności od terminu lokacji do 10 1/2% w stos. rocznym.

TELEGRAMY

Zamknięcie sesji Ligi Narodów

GENEWA. Dziś, w sobotę nastąpi zamknięcie obecnej sesji Ligi Narodów. Briand opuścił Genewę jeszcze onegdaj, udając się do Paryża.

Prezydent Hoover w niebezpieczeństwie otoczony tłumem komunistów

NEWY JORK. Wczoraj wieczorem tłum 2 do 3 tysięcy komunistów, prowadzony przez pewną kobietę, przypuścił w Cleveland szturm do sali, gdzie prezydent Hoover wygłaszał wielką mowę na jeździe bankierów. Kilkuście policjantów zdolało pałkami gumowymi demonstrantów rozprościć. Prezydenta Hoovera w obawie przed zamachem wyprowadzono z gmachu bocznym wyjściem.

Ziemia drży w posadach...

PRAGA. (PAT). W okolicy Chebu i Franciszkańskich Łaźni (Franzensbad) zaobserwowano wczoraj wieczorem trzęsienie ziemi. Według seismografu trzęsienie trwało 20 sekund. Największe odchylenie zanotowane na aparatach seismograficznych, miało miejsce o godz. 21-iej min. 38 sek. 34 i wynosiło 0.01 mm. Ognisko trzęsienia ziemi znajdowało się w okręgu Chebskim i Vogtlandskim. W innych miejscowościach odczuło również słabe wstrząsy ziemi. Nie jest wykluczone, że po trzęsieniu wczorajszym nastąpi szereg wstrząsów tektonicznych

Radjo - program

STACJI WARSZAWSKIEJ

Sobota 4.X.

11.05 — Odczyt pt. „Współdzielnie szkolne", wygl. F. Dąbrowski. 11.40 — Przegląd prasy uraj. PAT. 11.58 — Sygnał czasu z Warsz. Obs. Astr., hejnał z wieży Mari. w Krak. program na dzień bież. 13.00 Kom. meteor. Po kom. d. c. muzyki gramof. do godz. 13.20 15.15 — Kom. gospodarczy. 16.15 — Wiadomości Tow. Kooperatystów. 16.20 — Muzyk. z płyt gramof. 26.35 — „Skrzyżka pocztowa" korespond. bież. omówi dr. M. Stepowski. 17.00 Program dla dzieci starszych i młods. a) 17.00 Słuchowisko „Od gór do morza z piosenka" ukladu p. W. Tatariewicz i B. Hertz, b) 17.30 Koncert. 18.00 — Nabożeństwo z Ostrzej Bramy w Wilnie 19.00 — Rozmaitości. Występ p. W. Waltera. Kom. Tow. Zachęty do hodowli koni w Polsce. 19.20 — Płyty gramofonowe. 19.30 — Feljton pt. „Inny świat" wygłosi p. E. Ostachiewiczówna. 19.45 — Centralne Tow. Organizacji i Kółek Rol. do swych członków i ogółu rolników: 20.00 — Prasowy dziennik radjowy 20.15 — Muzyka lekka Wyk.: Ork. P. R. pod dyr. J. Oziemińskiego, K. Herbowska (sopor.). Wł. Olkuszniak (akomp.).

W przerwie program na dzień nast. i repertuar Warsz. Teatrów Miejsk. 22.00. Feljton p. t. „Warszawa w przyszłości", wygl. p. St. Czosnowski. 22.15 Kom. meteor. pol. sport. oraz kom. z przebiegu 3-go Kraj. Konkursu „Wionetek L. O. P. B. 23.00. Muzyka tan. i salonowa z danc. i rest. „Polonia-Palace-Hotel" w wyk. ork. Wambacha i A. Ledermana

PLACE

W RÓŻNYCH CENACH są do sprzedania

Wiadomość: Radom — Glinice. ul. Zalewska 15 u Adama Wiklo

Kino-teatr „ODEON" — Radom

Od poniedziałku 29 września

W ogniu i potokach krwi

w roli głównej:

Rudolf Klein i Anna Luts

II.

„Ulubienica Załogi"

z Clarą Bow.

Kino-teatr dźwiękowy „ŚWIT" RADOM

Od poniedziałku 29 września

Upadły Anioł

w roli głównej

Nancy Carroll i Garry Copper.

Kino-teatr „CORSO" — Radom

Od dnia 29 września

Karuzela życia

w rolach głównych: Iza Norska i Harsy Cort.

Na scenie: REWJA Na scenie

Sprawdzajcie listy wyborcze!

Spisy wyborców do Sejmu i Senatu na terenie miasta Radomia mogą być przeglądane do 10 października br. w lokalach Obwodowych Komisji Wyborczych, które urzędują codziennie, nie wyłączając niedziel i świąt:

Komisja Wyborcza 13 Obwodu od godz. 13 do godz. 19.

Komisja Wyborcza 12 Obwodu od godz. 10 do godz. 13 i od godz. 17 do godz. 20.

Komisja Wyborcza 10 Obwodu od godz. 15 do godz. 21 zaś w soboty i niedziele od godz. 14 do godz. 20.

Komisje Wyborcze 16 Obwodu od godz. 14 do godz. 20.

Komisje Wyborcze Obwodu: 2, 6, 11, 14, 17, 18 i 24 od godz. 16 do godz. 22.

Komisje Wyborcze Obwodu: 1, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 15, 19, 20, 21, 22 i 23 od godz. 15 do godz. 21.

Zwracamy uwagę, że redakcja i administracja „ZIEMI RADOMSKIEJ“

MIESZCZĄ SIĘ WYŁĄCZNIE PRZY UL. ŻEROMSKIEGO

Nr. 25, Tel. 222 i tylko pod tym adresem zwracać się należy we wszystkich sprawach redakcyjnych i administracyjnych.

TO i OWO

Podatek od dzieci i kotów

Miejskie władze w Szanghaju wprowadziły w życie nowy, oryginalny podatek. Oto każde dziecko ma być opodatkowane. Nowość ta wywołała gorący protest wśród kół rodzicielskich, narazie jednak, bezskutecznie. Nietylko dzieci mają tam podlegać opodatkowaniu, lecz również i koty. Urzędnicy miejscy krążą od domu do domu w celu ściągania pieniędzy, w każdym bowiem domu znajdują się przedmioty, podlegające opodatkowaniu.

Odruch protestacyjny mieszkańców Szanghaju przybrał tak znaczne rozmiary, iż sprawą tą musiał się zająć urząd skarbowy. 12-tu poborców podatkowych zostało aresztowanych, ponieważ nie mieli odpowiedniego upoważnienia do ściągania podatków, a pobrane pieniądze chowali do własnej kieszeni.

Sukienki jedwabne... z torfu

Sztuczną przędzę jedwabną produkuje się z celulozy drzewnej. Obecnie zaś wobec wynalazku dwóch chemików czeskich, przędzę tę będzie można otrzymywać z torfu. Po usunięciu wody i zbędnych składników z torfu, pozostanie celuloza torfowa, z której po przeróbce chemicznej otrzymać można piękną przędzę jedwabną — jak twierdzą fachowcy — bardziej miękką i błyszczącą aniżeli dotychczasowa. Pierwsza zaleta nowego jedwabiu sztucznego, jest jego niska cena, gdyż koszty własne producenta przy zastosowaniu torfu ulegną znacznemu obniżeniu.

Nowa odmiana gry w szachy

Na nadzwyczajnym zebraniu towarzystwa szachistów w Oslo (Norwegia) jeden z członków, p. E. Brodtkorb, przedstawił zgromadzoną nową grę opartą na dotychczasowym sposobie gry w szachy. Nowa odmiana gry wymaga szachownicy cztery razy większej niż używana obecnie, a raczej szachownicy, składającej się z czterech zwykłych szachownic, umieszczonych na powierzchni, podzielonej jak obecnie na kratki. Nowa ta szachownica liczy zatem 16 razy po 16, czyli 256 kwadratowych pól. Przez kombinację dwóch a nawet trzech obecnych figur szachowych, stwarzających jedną, obmyślił wynalazca nową grę osiem nowych figur. Do gry wprowadza w ruch wszystkie te osiem nowych figur, tak że wraz z dawnymi ma szesnaście.

Nowym figurom nadał następujące nazwy: **Feldmarszałek** — stanowiący kombinację wieży, lafra i konika; w opozycji centralnej feldmarszałek opanowuje sześćdziesiąt osiem krątek szachownicy jednocześnie. **Szef sztabu** — poruszający się o dwie kratki we wszystkich kierunkach i łączący ruchy zarazem lafra i konika. **Generałowie** (dwaj) z których każdy jest kombinacją wieży i lafra. **Admirałowie** (dwaj, poruszający się o jed-

ną kratkę we wszystkich kierunkach i stanowiący kombinację ruchów króla i wieży. **Lotnicy** (dwaj), stanowiący kombinację wieży i lafra.

Potem idą figury dotychczasowej gry szachowej. król, królowa, dwie wieże i dwa lafry. Przed figurami ustawia się szereg, złożony z czterech „podoficerów” i dwunastu pionków — „żołnierzy” każdego koloru. „Podoficerowie” poruszają się o jedną, dwie czy trzy kratki naprzód w linii prostej przed

sobą albo w linii przekątnej. „Żołnierze” poruszają się o jedną kratkę wprost, albo w linii przekątnej i mogą zajmować jedną kratkę w linii przekątnej.

Po zademonstrowaniu przez wynalazcę nowej gry na zgromadzeniu towarzystwa szachistów w Oslo stwierdzili obecni, że pomyślana w powyższy sposób gra następcza zdumiewające mnóstwo nowych kombinacji, niewątpliwie zatem znajdzie uznanie u wszystkich szachistów świata.

Z pałaców do przytułku noclegowego

Dziwne przygody szwajcarskiego zegarmistrza carów

W berlińskim szpitalu więziennym, pod ścisłą obserwacją umiera powoli przeszło 70-letni staruszek, Armand Schwob, którego zabrano z przytułku dla żebraków, a który oskarżony jest o popełnienie oszustw zapomocą fałszywych czeków i weksli, na sumę milionów złotych polskich.

Z tego powodu dzienniki angielskie przypominają dziwną karierę i dziwne koleje życia tego człowieka, który zaznał największych powodzeń i największych klęskw życiu.

Urodzony 70 lat temu, jako syn bogatego szwajcarskiego skórnika, Schwob posiadał wższe wykształcenie. Kiedy miał lat zaledwie 17; jeden z jego wujów, właściciel głośnej fabryki zegarków w Szwajcarii, polecił mu otworzyć

filii w Moskwie. Armand Schwob przeniósł się do Rosji, a że był przystojny zręczny i miły, więc dotarł aż do najwyższych sfer na dworze carskim i filię swego wuja rozwinął w sposób zdumiewający.

Samemu nawet carowi i carowej dawał podarunki w postaci zegarków złotych z emalowanymi ich portretami, a że niezaniebyszał też łapówek dla dygnitarzy dworskich, więc w ciągu kilku lat doszedł do majątku, który na dzisiejsze nasze pieniądze, wynosił 10 milionów złotych. Ale zateknił do Paryża i do wesołego i swobodnego życia. Porzucił więc Rosję i w stolicy Francji przy Bulwarze w Bonnes Nouvelles, kupił interes za milion złotych, a szczęście ciągle jeszcze się uśmiechało do

niego. Miał stajnię wyścigową: z 80 końmi pełnej krwi, a w dobrem towarzystwie francuskim był jedną z najwybitniejszych postaci.

To był jednak szczyt jego kariery, po którym linja jego życia zaczęła schodzić na dół. Założył filię w Buenos Aires, która zbankrutowała, zostawiając mu długów na 300 milionów zł.

W pogoni za utraconym bogactwem, Armand Schwob chwycił się procederów, więcej niż wątpliwych. a na tej drodze, w ciągu roku, jako współwłaściciel jaskini gry, zdobył 2 miliony złotych. Ale znowu zachciało mu się być człowiekiem sławnym i wpływowym. Wydał wszystkie swoje pieniądze na budowę pewnej łodzi podwodnej, mając nadzieję, że rząd francuski kupi ją od niego za drogie pieniądze. Łódź przy próbach na Sekwanie, spisała się dobrze, ale francuskie ministerstwo wojny miało co do niej pewne wątpliwości, tak, że Armand Schwob zniecierpliwiony, przemycił swoją łódź do Londynu i ofiarował na sprzedaż angielskiej admiralicji.

Na Tamizie odbyła się jej ponowna próba łączyć z trzema ludźmi załogi programowo zanurzyła się pod wodę, z pod której jednakże nigdy się już nie pokazała. Ponownie zrujnowany Armand Schwob rzucił się na fantastyczne poszukiwanie złota w ziemi angielskiej, potem był jubilerem w Nowym Jorku, gdzie już chwycił się pospolitego oszustwa.

Za fałszywe czeki dostał się do Sing, ale zdołał uciec i przybył do Paryża już podczas wojny, w roku 1917 gdzie podobno zrobił jeszcze majątek na dostawach dla armii i... na szpiegostwie.

Po wojnie wszedł w konflikt z policją i w roku 1922 uciekł do Niemiec gdzie mimo milionów zebranych z oszustwa znalazł się wreszcie w przytułku żebraczym a potem w szpitalu więziennym.

Obicie papierowe,

WYKWINTNE

tapetowanie pokoi

Sz. Sztajnmann

RADOM, Lubelska 21

Listwy do ram — oprawa obrazów

BOGATY WYBÓR!
DOGODNE WARUNKI!

KRAWIEC
DAMSKI

J. POTAŻNIK

po Krótkiej nieobecności powrócił z Warszawy
— P O L E C A : —

NAJNOWSZE MODELE PAŁT i FUTER.
RADOM, Piłsudskiego Nr. 7.

FIRMA
„RADJO”

St. Gralikowski

Żeromskiego 29.

Aparaty radjowe
części radjowe
Baterje „Centra”
Patefony i płyty.

Szkoła Rysunkowa
B. Ciaglińskiego

art. mal.

rysunek, malarstwo, rysunek
z natury, główki, akt.

Oddzielny komplet dla dzieci
Początek lekcji 1 października
Zapisy codziennie od 5 do 7
popołudniu Piłsudskiego 9, I. p.

Zgubiono książeczkę wojskową wydaną przez P. K. U. Radom 3-1
Jałowskiemu Janowi.

3000 dol. ulokuje na 1-szy numer
hypoteki. Oferty pisemne z podaniem adresu składać w
„Ziemie Radomskiej”, Żeromskiego 25
pod „3000 dolarów”.

Kucharka do lepszego państwa
poszukuje zajęcia. Li-
sty dla Anieli Terleckiej w Redakcji.

Wilk roczny zaginął. Łaskawego
znalazcę uprasza się o podanie
swego adresu w Redakcji „Ziemie
Radomskiej.” 15 zł. nagrody.

5 października
Dzień Spółdzielczości Polskiej.

HUTY LUSTRZANE

RADOM, Nowy Świat Nr. 9

Telef. 117 Adres telegr., „LUSTRO - RADOM”

WYRABIAJĄ:

Szkló szybów lane, ornamentowe, Katedralne, dachowe, druciaki, dachówki, posadzki, izolatory

Cena ogłoszeń:

Za wiersz milimetrowy na I stronie przed tekstem 80 gr., w tekście na II, III i IV str. 60 gr., na IV str. za tekstem 40 gr. Nekrologi za wiersz 50 gr. Komunikaty i ogłoszenia tekstowe 1 zł. za wiersz redakcyjny. Ogłoszenia drobne 20 gr. wyraz, dla poszukujących pracy 10 gr. Ogłoszenia zagraniczne o 50% drożej. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu ogłoszeń.